

Goigs de Sant Andreu

Oristà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Església de Sant Andreu d'Oristà. Nucli urbà d'Oristà. Oristà

Coordenades:

Latitud: 41.93219
Longitud: 2.06014
UTM Est (X): 422080
UTM Nord (Y): 4642674

Classificació

Número de fitxa 08151 - 341
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Autoria de l'element: Lluís Alemany (lletra)
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic. c/ Santa Maria, 1. 08500. Vic
Fitxes associades:
[Sant Andreu d'Oristà](#)
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 19/07/2007 - 02:00

Descripció

Es tracta dels Goigs en honor a Sant Andreu, apòstol, venerat a l'església de Sant Andreu d'Oristà. La lletra de la present edició és de Lluís Alemany. Els Goigs estan emmarcats en un requadre que presenta motius

florals i vegetals. A la part superior hi ha un dibuix de Sant Andreu representat amb la creu en forma d'aspa, atribut del Sant. A la part central hi ha les estrofes de lloança i pregàries dels vilatans que s'encomanen a la seva protecció. En elles s'hi pot resseguir els episodis de la vida del Sant.

Història

Els goigs són composicions poètiques, de caire popular, que es canten en llaor de la Mare de Déu, a Crist o als sants. Es canten col·lectivament, en el marc d'un acte religiós de cert relleu, com ara una missa de festa major, un aplec, una processó, etc. La seva finalitat, en el marc de devoció i en memorial d'un sant o santa, patró o patrona d'una comunitat, consisteix a donar les gràcies pels béns rebuts, o bé com a pregària per demanar la salut física o espiritual de la comunitat. Sant Andreu, apòstol, era el germà gran de Sant Pere, i com ell, pescador de Galilea. Va ser el primer a seguir a Jesús i per aquest motiu els grecs el van anomenar Protokletos o Protoclite (el primer a ser convocat). La hagiografia explica que després de la mort de Jesús hauria estat designat per evangelitzar Escità. Allí se li aparegué un àngel que li va dir que anés a veure a Mateu, que es trobava a Etiòpia, cegat i empresonat. Un cop davant seu es va agenollar i es va posar a resar, i al moment Mateu recuperà la vista. Un cop complerta la seva missió va arribar primer a Grècia i després a Àsia Menor, on hauria realitzat una sèrie de miracles. Empresonat pel procònsol romà Quirino, governador de Macedònia, que l'acusava d'incitar a la destrucció del temple i desviar al poble del culte dels Déus, va ser llançat a les feres, que el van respectar. Quan va visitar el Peloponès, a Patràs, va curar a la dona del procònsol Egeas. Però, aquest, que li recriminava predicar la desobediència a l'emperador, el va fer apallissar amb vares i després va ordenar que el lliguessin amb cordes a una creu, on morí al tercer dia. L'atribut més popular de Sant Andreu és la creu en forma d'aspa, tot i que no es té cap testimoni documental. Segurament aquest símbol iconogràfic sorgeix de l'imaginari popular, en què Sant Andreu hauria decidit que la creu on fou crucificat fos diferent a la de Jesucrist. Aquest símbol es troba representat per primer com el segle X, tot i que s'estén en gran profusió a partir del segle XV.

Goigs a Iloança Sant Andreu

Patró de la
Bisbat

del Gloriós Apòstol,

Parròquia d'Oristà
de VIC

Puix mostreu gran coratgia
per la vostra mort de creu:
**Volgueu ser la nostra guia,
Patró nostre, Sant Andreu.**

A Betsaida exercitàreu
l'humil ram de pescador
i deixebles us allistàreu
de Joan, el Precursor.
Prompte Crist us elegia
i us ha fet apòstol seu.

Vós eixireu del Cenacle
arborat del Divi Foc,
parlant llengües de miracle
que no haviu après enlloc.
Tota raça s'encendria
amb el flàm que a dins porteu.

Vers la Escítia pagana,
camp obert a vostra acció,
heu marxat com Crist demana,
sense alforja ni bastó.
Gran gentada a vós venia
a escoltar la vostra veu.

Abrandeu Epiro i Tràcia
amb el vostre encès fervor,
l'Evangeli de la gràcia
va florint a cada cor.
A Jesús que ens redimís
voleu fer conèixer arreu.

La doctrina salvadora
no és pas grat al món pagà
i l'espasa colpadora
prompte Egeas alçàrà.
En la lluita que venia
el triomf ja s'entrevéu.

Tot el poble a vós s'aboca
i el prefecte, enfellonit,
vol tapar la vostra boca
però vós no us heu rendit.
Heu mostrat gran volentia
quan us dicta mort de creu.

En presó, tranat de penes,
tot el poble acut a vós,
i beseu les vilis cadenes
que han de fer-vos gloriós.
Davant vostre el cel s'obria
i el turment us sembla lleu.

Heu anat vers el suplici
mansuet com un anyell;
Crist us crida al sacrifici,
moreu clavat com Eil.
Benvingut l'enyorat dia
de morir per vostre Déu.

Quan la creu heu ovrada
l'adoreu amb tot el cor:
Sants Creu, santificada
amb la mort del meu Senyor.
Amb deliri jo glatia
per morir a sobre teu.

Sou clavat en la creu dura
pel furor del president
i dos dies d'amargura
heu viscut en el turment.
Des d'aquest lilit d'agonia
prediqueu l'amor de Déu.

Esgotat com flor marcida
heu deixat aquest món trist,
oferint la vostra vida
per l'amor a Jesucrist.
El Bon Mestre us acullia
i ara al cel amb Eil regneu.

D'Oristà que així us venera
allunyeu-ne guerra i fam,
concediu-li fe sincera,
conserveu-li els fruits del camp.
Si un fill vostre s'esgarria
acudiu a favor seu.

Puix mostreu gran coratgia
per la vostra mort de creu:
**Volgueu ser la nostra guia,
Patró nostre, Sant Andreu.**

v. Annuntiauerunt opera Dei.

ii. Et facta ejus intellexerunt.

OREMUS

*Majestatem tuam, Dómine, supplíçiter exoramus: ut, sicut Ecclesie tue beatus
Andreas Apóstolus extitit prædicator et rector; ita apud te sit pro nobis perpetuus
intercessor. Per Christum Dominum nostrum. Amen.*

Lletres de Lluís Alemany, prev.

(Amb l'Orfonsa eclesiàstica)